

ΜΕΣ' ΣΤΑ ΣΤΗΘΙΑ...

Μέσ' στα στήθια ή συμφορά
σαν το κύμα πλημμυρά,
σέρνω το βαρύ μου βήμα
σ' ένα μνήμα...

Τόν σταυρό τόν άψηλό
άγκαλιά γλυκοφιλά
τό μυριάκριβο όνομά της,
κι' άπ' τά χώματά της
ή φωνή της ή χρυσή
μέ καλεί: «— Έλα και σύ
δίπλα στο ξανθό παιδί σου
και κοιμήσου!»

Γ. Βιζυηνή

Τό όνειρον

Έφες είδα στον ύπνο μου
ένα βαθύ ποτάμι.
— Θεός να μην τό κάμη
νά γινή άληθινό !—

Σ την όχθη του στεκόταν
γνωστό μου παλληκάρι,
χλωμό σαν τό φεγγάρι,
σαν νύχτα σιγανό....

... Σ τά ρέματα παράκυφα
νά τότε βρω γυρέα.
Στά ρέματα άγναντεύω
τό λειψάνο μου άχνό !...

Έφες είδα στον ύπνο μου
ένα βαθύ ποτάμι.
— Θεός να μην τό κάμη
νά γινή άληθινό !—

Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Ο Εύτύχιος Βονασέρας, πού

πρό όλίγου είχε γυρίση από την
Ευρώπη — ένας νέος ήθοποιός,
μέ ταλέντο, μέ μόρφωση και
προπάντων μέ αξιοπρέπεια, πού
έκράτησε πάντα την τέχνη του
ψηλά — είχε την τολμηρή ιδέα
νά παίξη στην 'Αθήνα τους «Βρυ-
κόλακες» του 'Ιψεν. Τόν έπρο-
τρέπαμε κι' οι φίλοι του, προ-
πάντων ό Γιαννουκάκης, πού είχε
ανάλαβη και τη μετάφραση του
έργου κι' εγώ, πού προσφερό-
μου να κάμη από σκηνης μιά
εισήγησι. Γιατί εθαύμαζα τον 'Ι-
ψεν άφότου τον είχα γνωρίση ά-
πό μιά μελέτη γι' αυτόν στην «Ε-
στία» του Γεωργίου Βιζυηνού, κι'
είχα παρακινηθή νά διαβάσω κι'
άλλες μελέτες, Γάλλων και Γερ-
μανών και πολλά του έργα. Κι'
ό Βονασέρας τό άποφάσισε.

Έίχε γίνη τότε ένα κομψό χει-
μωνιάτικο θεατράκι, «Τών Ποικι-
λιών» λεγόμενο, στην άρχή της
όδοϋ Προαστείου. Έκει θα γινό-
ταν ή περίφημη παράσταση μέ
την εισήγησί μου. Ο Βονασέρας
θά έκανε τον Όσβάλδο, ό Κων-
ταντινόπουλος τον Ένστραν, ό
Παιτόπουλος τον πάστορα Μάν-
τερς, ή κυρία Άρνιωτάκη την
κυρία Άλβιγκ, κι' ή κόρη της
Ραζαλία, νεαρωτάτη, την όπηρέ-
τρια. Ήταν τό χρόνο πού ήμουν
παντρεμένος,

Η ΖΩΗ ΜΟΥ ΣΑΝ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

1938

ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ...

Ήλθε τ' άγιο Πάσχα
θλιβερή καρδιά.
Τό «Χριστός Άνάστη!»
ψάλλουν τά παιδιά
μέ βοή μεγάλη.

Μέσα από τόν τάφο τους
άπ' τη μαύρη γη
τ' άνηθ και τά λούλουδα
άκουσαν τη βουή
και ζυπνούνε πάλι...

Άπ' τά βλέφαρά τους
τ' Άπριλιού ή δροσιά
διώχνει κάθε βύθος
κι' άσκαμμωιά
και τά ξαναζεσταίνει...

Κι' ό γοργός ό Ζέφυρος
όλος μαργιολιά
κλέφτει άπ' τά κελάκια του
μοσχερά φιλιά
και την πλάσι ραίνει

Μέθυσαν τ' άπδόνια
άπ' την ευωδιά!
και λαλούν τ' άκούεις:—
στά κλωρά κλαδιά
γλυκερά τραγούδια...

Έορτάζει Άνάστασι
όλη ή έξοχη
κι' άπ' την ευτυχία τους
λαμπουν ευτυχή
ώς και τά μαμούδια.

Σύ, φτωχή καρδιά μου,
διατί βαρεία
θλίβεσαι θαμμένη,
σαν καλογριά
σ' έρμιο μοναστήρι;

Διατί στοϋ Πλάστου σου
πίν άναπνοή
δέν ξαναασπίνεσαι
νάμπρις στη ζωή
πιδύναι πανηγύρι;

Μάννα σοι, ή φύσις,
διές λαμφοφορεί!
Πέτα τό μανδύα σου
πλέον τό βαρύ
την μελαγχολία!

Άνοιξις! λουλούδι σε
σαν την πασχαλιά,
και σαν τ' άδελφάκια σου
τά φαιδρά παυλιά,
ψάλλε μ' ευθυμία!

Όποιος όλο ακύδει
θλιβερά στη γη
βρίσκει μέσ' στους τάφους
την παλνά σιγή,
την παλνά σκοτίδα.

Όποιος κάνει Άνάστασι
βλέπει στα ψηλά
για την ευτυχία του
νά χαμογελά
μά καινούργια έλπίδα.

Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Εβρηνή έφημερίδα Αθηνών 9 Απριλίου 1939

1938
16.11

Γεωργία
Σωάνδη

Τ' ΑΝΘΗ ΠΟΥ ΜΟΥ 'ΣΤΕΙΛΕΙΣ

Τ' άνθη που μ' έχεις χαρισμένα
δέν εμαράθηκαν ακόμη.
Ήταν πιστότερ' από σένα
κι' από την άστατη σου γνώμη.
Τάχω τηρήσει στη θωριά τους
μέ τα γλυκά φιλήματα μου
τώρα μου πίνουν για δροσιά τους
τά άφθονα τά δάκρυά μου.
Όταν στερέφουμε κι' εκείνα
τότε θα ταύρουν μαραμένα.
Τότε τα ρόδα και τα κρίνα
θενά τα θάψουμε μ' έμένα
Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Ξωθ...
Αθ.

Μιά νέα καλλιτεχνική εργασία της
ζωγράφου Σελεστίνια Πολυχρονιάδη
προκαλεί ήδη την προσοχή και το ένδι-
αφέρον του κόσμου των γραμμάτων και
τεχνών. Η έκδοσις οκτώ ποιημάτων έλ-
ληνικών με εικόνες χαρακτηριστικές και
έμπνευσμένες από την βαθύτερη ψυχή
της ελληνικής διανοήσεως. Είναι συνέ-
χεια καλλιτεχνικής δημιουργίας της έ-
πάνω στην ποιησι του Όμαρ Καγιάμ
και του Μπαχτάρ που έμεινε μνημι-
ώδης. 452 241 Αθ.

Οκτώ Έλληνες ποιηταί. Μαβίλης,
Χατζόπουλος, Βιζυηνός, Καβάφης, Ού-
ράνης, Γρυπάρης, Πορφύρας, Καρι-
ωτάκης. Η σκέψις του ποιητή σε άνα-
παραστάσεις συμβολικές, σε εικόνες που
μάς άνοιγουν την πηγή και την ψυχή
του πόνου και της νοσταλγίας. Ο λυ-
ρισμός στην εικόνα, στο χρώμα, στην
έκφρασι, στο τραγούδι, στην ζωραφι-
κή και στην καλλιτεχνική γραμμή, ή
άρμονία του έκλεκτου στίχου εξαύλω-
μένη από ένα χέρι εύλογημένο από την
τέχνη. 71045 1936

Η Πολυχρονιάδη — όπως φαίνεται
από το έργο της — δεν έκτελει άπλώς
μιά σύνθεσι ζωραφικής. Έχει συνυ-
φασμένη την ψυχή της με το ποίημα.
Καλλιτεχνικά μνημεία είναι οι εικόνες
της δίπλα στα ποιήματα. Η εργασία
αυτή είναι από τα ευγενέστερα άνθη
της —έξνης— μιά καλλιτεχνική λευκή
σημαία άνεμισά στην Έλλάδα. Ποιη-
σις και τέχνη, δυο θέατρες, σφιχταγ-
καλισμένες στο δράμο της πνευματι-
κής δημιουργίας.

Έκατό βιβλία βγήκαν από την έμ-
πεισι και από το καλλιτεχνικό χέρι
της, που φανερώνουν και το βαθύ
θρησκευτικής όμοιότης. Κι' ακόμα φε-
ρνώνουν την πίστι της στο «πιστεύω»
των ποιητών. Το νέο βιβλίό της — ό-
πως και τα προηγούμενα — είναι για
τους όλιγούς, για καλλιτεχνικές ψυ-
λογές που περιέχουν τα «άγια των ά-
γίων». Τραγούδια και εικόνες αποτε-
λούν μιά θαυμαστή έκθεσι. Πρόδος
μοναδική για τον τόπο μας με τ' άδρά
χαρακτηριστικά γνωρίσματα ενός όπερ-
τέτου καλλιτεχνικού πολιτισμού. Η
ποίησις συντροφισμένη με την εικόνα,
άποκτά την ετώσιφρασι του ψυχικού
και φιλοσοφικού δράματος. Άρσπεκ
νέα, θάλαγα, φτερά. Από την «λήθη»
του Μαβίλη ξεπροβάλλουν με τά κρηνο-
δάχτυλά των ψυχές που «βίβουν και πά-
νε στην λημονιάς την κρουσταλένια
βρύση». Από «τά καράβια» του Κ. Χα-
τζόπουλου τά «μάτια κυττάζουνε μα-
κρά» σαν άνεμο. Του Βιζυηνού οι «στι-
χοι γραμμένοι σε φρενοκόμειο» δει-
χνουν το βαρύ του βήμα σ' ένα μνήμα.

Μιχ. Ροδάς

ΣΤΟΡΓΗ

Για εύτυχιά έμβήκα, για ζωής χαρά,
κι' έγώ σ' αυτή την πλάσι, καθώς άλλοι,
παιδι την έχω άδράξει μ' έλαφρά φτερά,
σε κάθε μόσχο, κάθε άνθό που θάλλει.
Κι' άν εύτυχη κανένας δεν μ' έκάλει,
χαρά το είχα κι' άν το βράδυ στη φωλιά
άμέριμνο να γέρνω το κεφάλι
στην άγιασμένη της μαννούλας μου άγκαλιά.

Παλληκάρι, πλειότερο από μιά φορά
ή έλπίδα και του πόθου ή παραζάλη
άπ' της ζωής μ' έσύραν τά γλυκά νερά
και στης ξανθής αγάπης μου τά κάλλη
ή εύτυχία, μ' είπαν, θα προβάλη.
Μά ; επέθανε ή χαριτωμένη κοπελιά,
και, ναυαγός, εύρηκα παραγιάλι
στην άγιασμένη της μαννούλας μου άγκαλιά

Λεβέντης έξερρίζωνα τά γλυκερά
αισθήματα από την καρδιά του πάλλει,
κι' άν ρίπτω της πικρής αλήθειας τη σπορά,
άχ, τότε, τότε ένα καρπό θα βγάλλη ;
λαχτάρισα ήσυχία μιά σταλιά
μά δεν την έχω πιά, να γύρω πάλι
στην άγιασμένη της μαννούλας μου άγκαλιά.

Ω φύσις, δέσποινά μου έσύ μεγάλη
δεν έχω πιά στον κόσμο αυτό δουλειά.
Η αγάπη σου στον τάφο πιά άς με βάλη
στην άγιασμένη της μαννούλας μου άγκαλιά.

Γ. Βιζυηνός

ΣΤΙΧΟΙ ΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ

Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΥ

Μέσ' στα στήθια ή συμφορά
σαν το κύμα πλημμυρά,
σέρνω το βαρύ μου βήμα
σ' ένα μνήμα !

Σάν μ' άρπάχθηκε ή χαρά
που έχαιρόμουν μιά φορά
έτσι σε μίαν ώρα...
μέσ' σ' αυτή τη χώρα
όλ' άλλαξαν τώρα !

Και από τότε που θρηνώ
το ξανθό και γαλανό
και ούράνιο φώς μου,
μετεβλήθη έντός μου
και ό ρυθμός του κόσμου.

Μέσ' στα στήθια ή συμφορά
σαν το κύμα πλημμυρά
σέρνω το βαρύ μου βήμα
σ' ένα μνήμα...

Το σταυρό τον άψηλό
άγκαλιά γλυκοφιλώ
το μυριάκριβο όνομά της
κι' άπ' τά γώματά της.

ή φωνή της ή χρυσή
μέ καλεί : «έλα και σύ
δίπλα στο ξανθό παιδί σου
και κοιμήσου»
Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

754 2776 z
Αθ. Κωνσταντινούπολης

26 Απριλίου 1937

Bizyenes G. Bizyenos

ΔΙΕΣ ΤΑ ΦΥΛΛΑ...

Διές τά φύλλα στο κλαδι
Πώς έγγίζουν τόνα τάλλο,
Και φιλοούνται, άν δεν σφάλλω
Διές στη μαλακή φωλήα,
Στά κλαδιά τά πυκνωμένα,
Πώς φιλοούνται δυο πουλιά,
Και λαλούν ζευγαρωμένα.
Διές τα, αγάπη μου χρυσή,
Τη λαχτάρα μου λυπήσου.
Κάμε σαν κι' αυτά κι' έσύ—
"Ελα!—Δός μ' ένα φιλι σου!

Γ. Βιζυηνός

ΑΣΜΑ

Τ' άνθη που μ' έχεις χαρισμένα
δέν εμαράθηκαν ακόμη.
Ήσαν πιστότερ' από σένα
κι' από την άστατη σου γνώμη.
Τάχω τηρήση στη θωριά τους
μέ τά γλυκά φιλήματα μου
τώρα μου πίνουν για δροσιά τους
τά άφθονα τά δάκρυά μου.

Όταν στερέφουμε κι' εκείνα,
τότε θα τά βρούν μαραμένα.
Τότε τα ρόδα και τα κρίνα
θενά τα θάψουμε με μένα.

Γ. Βιζυηνός